

ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ЯПОНІЇ

БІЧЕВІН М.В., МАГІСТРАНТ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

Якість продукції остаточно проявляється при експлуатації і споживанні. Буває, що рівень якості продукції, що виготовляється низької якості. В такому випадку, з часом, продукція стає неконкурентоспроможною на внутрішньому та міжнародному ринках і це призводить до втрати клієнтської бази, внаслідок цього підприємство несе фінансові збитки. Через це багато міжнародних компаній вважають за необхідне посилення контролю за якістю своєї продукції.

Розвиток концепції Total Quality Management – TQM (Загальне управління якістю) та впровадження міжнародних стандартів ISO серії 9000 підкреслюють актуальність проблеми управління якістю [1]. Вітчизняним підприємствам необхідно розуміти важливість управління якістю, оскільки старі підходи і методи в управлінні вже давно не відповідають вимогам міжнародного ринку.

У розвинених країнах світу проблема підвищення якості займає провідне місце у забезпеченні конкурентоспроможності продукції та послуг, побудові нових відносин між споживачем і виробником, задоволенні матеріальних потреб, соціальних інтересів і духовних запитів суспільства [4]. Особливу значимість ця проблема набуває в умовах економічної кризи, що супроводжується розпадом економічних зв'язків, зниженням виробництва, втратою позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках. Найбільшого успіху досягли країни, в яких рішення проблем якості переходило на державний рівень, носило загальний характер за рахунок створення системи безперервного підвищення кваліфікації працівників усіх категорій, від яких залежить забезпечення якості продукції та послуг, професійної підготовки та перепідготовки всіх рівнів, від рядового працівника до керівника будь-якого відділу [2].

В управлінні якістю продукції на підприємствах промислово розвинених країн світу прослідковується багато спільного, але також

* Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач

властиві і національні риси. Світовими лідерами у сфері управління якістю є підприємства таких країн як США, Японії та низки країн Західної Європи [5].

У сфері світового промислового виробництва з 1949 р. почалася нова епоха, пов'язана із запровадженням контролю якості. У Японії це призвело, перш за все, до появи різних науково-дослідних груп, що займаються питаннями контролю якості. Гасло «Якість, і тільки якість» давно визначає політику японського ділового світу.

Висока якість японської продукції не тільки забезпечує їй стійке панування на внутрішньому ринку, але і є засобом просування японських товарів на зовнішні ринки.

Японський підхід до управління якістю має ряд відмінних рис:

1) особливостями його є орієнтація на постійне вдосконалення процесів і результатів праці у всіх підрозділах фірми;

2) орієнтація на запобігання можливості допущення дефектів ретельне дослідження і аналіз виникаючих проблем за принципом висхідного потоку, тобто від подальшої операції до попередньої;

3) культивування принципу «Твій споживач, виконавець наступної виробничої операції»;

4) повне закріплення відповідальності за якість результатів праці за безпосереднім виконавцем;

5) активне використання людського чинника, розвиток творчого потенціалу робочих і службовців, культивування моралі «Нормальній людині соромно погано працювати» [6].

Основна концепція «японського дива» – досконала технологія, будь-то технологія виробництва, технологія управління або обслуговування. На фірмах широко запроваджуються обчислювальна і мікропроцесорна техніка, новітні матеріали, автоматизовані системи проектування, управління виробництвом, широко застосовуються статистичні методи аналізу і контролю, які повністю комп'ютеризовані. Системи управління якістю мають зворотні зв'язки [3].

У Японії була створена система управління якістю, в якій загальний контроль якості являє собою єдиний процес забезпечення якості на підприємствах, цей процес удосконалюється всім персоналом від президента до простих працівників.

Існує сім головних інструментів японської системи управління якістю:

1) організація гуртків якості і підтримання нижчої ієрархічної шаблі

управління;

2) організація тимчасових колективів, які об'єднують фахівців зацікавлених у проблемах якості;

3) досягнення консенсусу при ухваленні рішення про впровадження того чи іншого удосконалення;

4) проведення самоконтролю кожним працівником на своєму робочому місці;

5) досягнення того, щоб кожен працівник прагнув зробити свою роботу якісно, зміцнюючи тим самим власний престиж;

6) встановлення прямого зв'язку просування працівника по службі і отримання інших економічних стимулів з підвищенням якості виконуваної роботи;

7) щедре виділення коштів на освіту, підготовку кадрів, підвищення кваліфікації [7].

В Японії використовуються усі інструменти, але найбільшого розповсюдження отримали «гуртки якості».

Гуртки якості це невеликі групи людей, що об'єднують робітників однієї виробничої дільниці або відділу. Вони збираються, як правило, раз на тиждень і протягом години обговорюють такі виробничі проблеми як якість роботи, продуктивність праці, забезпечення безпеки тощо.

Після Другої світової війни японські товари мали дуже низьку якість в порівнянні з товарами інших країн світу. Але через те, що управління якістю стало національною ідеєю, на сьогодні, японська продукція займає лідируючі місця на світовому ринку, не кажучи вже про національний ринок.

Досвід Японії доводить, що підвищення якості, це робота яка повинна завжди мати один за найвищих пріоритетів і завжди має удосконалюватися для досягнення найвищої мети.

Література.

1. Весперіс С.З. Закордонний досвід управління якістю / С.З. Весперіс // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/>

2. Басовский Л.Є. Управління якістю: [підручник] / Л.Є. Басовский. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 212 с.

3. Ісакава К. Японські методи управління якістю / К. Ісакова. – М.: Економіка, 1988. – 215 с.

4. Саліманова Т.А. Історія управління якістю: [навч. посібник] / Т.А. Саліманова. – М.: Омега-Л, 2012 – 384 с.

5. Станкевич І.В. Управління якістю: [методичні рекомендації] / І.В. Станкевич, Т.А. Романенко. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. – 60 с.

6. Герасімова Г.Е. Філософія якості по Тагуті / Г.Е. Герасімова – М.: НТК «Трек», 1997. – 17 с.

7. Досвід керування якістю в Японії. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vlasnasprava.info>.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

***ВАСЮТИН.Н.І, СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

На сьогоднішній день кукурудза на зерно є найвигіднішою культурою у агровиробництві. Виробники цієї культури мають можливість одержувати високі врожаї та валові збори шляхом запровадження нових агротехнологій. Слід наголосити, що поряд зі збільшенням урожайності кукурудзи на зерно та площі посіву, технологія вирощування цієї культури залишається енергостійкою, завдяки правильному підбору гібридів кукурудзи.

Кукурудза є цінною продовольчою і фуражною культурою, але одночасно вона є вибагливою до ґрунтів та позитивно реагує на внесені добрива. Різке зниження валового збору кукурудзи на зерно несприятливо вплинуло на розвиток тваринництва. Головними причинами такого зниження в Україні є несприятливі погодні умови, недостатнє забезпечення підприємств добривами, гербіцидами, паливо – мастильними матеріалами, а також морально застаріле технічне забезпечення галузі.

Останнім часом на ринку зерна кукурудзи, конкуренція значно підвищилась, тому що збільшилась кількість країн, які виділяють субсидії на виробництво та експорт сільськогосподарської продукції.

* Науковий керівник – Островерх О.В., ст.викладач